

Достъп до пазара на труда в България за граждани на Украйна

Всеки гражданин на трета държава може да работи в Република България, ако притежава:

1. Единно разрешение за работа /ЕРПР/. Единното разрешение за пребиваване и работа се издава от Министерството на вътрешните работи. В него се съдържа и предоставеното от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта положително писмено становище за достъп до българския пазар на труда. ЕРПР се издава на граждани на трети държави, които кандидатстват за разрешение за пребиваване с цел работа. Това са лица, наети по трудово правоотношение по смисъла на Кодекса по труда от местен работодател. Процедурата за издаване на ЕРПР е съобразена с Директива 2011/98/ЕС относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка. ЕРПР се издава за срок от три години, а когато срокът на трудовия договор е по-кратък от три години, разрешението се издава за срока на продължителността на договора. Не се изисква чужденецът с разрешено право на пребиваване в страната при първоначално кандидатстване за ЕРПР да е извън територията на Република България. Не се изисква чужденецът да е извън територията на Република България и при последващо кандидатстване за ЕРПР. Допълнителна информация за процедурата може да се намери в сайта на Агенцията по заетостта /АЗ/: <https://www.az.government.bg/pages/uprajniavane-natrudova-zaetost-erpr/>

2. Синя карта на Европейския съюз Разрешението за пребиваване и работа тип „Синя карта на Европейския съюз” /СК на ЕС/ се издава от Министерството на вътрешните работи. В него се съдържа и предоставеното от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта положително писмено становище за достъп до българския пазар на труда. Процедурата за издаване на „Синя карта на ЕС” е съобразена с Директива 2009/50/ЕО относно висококвалифицираната заетост на граждани на трети държави. СК на ЕС се издава на граждани на трети държави, които кандидатстват за разрешение за пребиваване с цел работа. Това са лица, наети за упражняване на висококвалифицирана заетост по трудово правоотношение по смисъла на Кодекса по труда от местен работодател. „Висококвалифицирана заетост” по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност /ЗТМТМ/ е наемане на работа на лице, което притежава необходимата за съответната работа компетентност - придобито висше образование, което се удостоверява с диплома, удостоверение или друг документ, издаден от компетентен орган, след обучение с продължителност не по-малка от три години, проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава. Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "СК на ЕС" се издава за срок до 4 години. Когато срокът

на трудовия договор е по-кратък, разрешението се издава за срока на договора, удължен с три месеца, като може да се подновява при наличие на основания за преиздаването му. Не се изисква чужденецът с разрешено право на продължително пребиваване в страната при първоначално кандидатстване за разрешение „СК на ЕС“ да е извън територията на Република България. Разрешение „СК на ЕС“ не се издава на чужденци, получили право на продължително пребиваване на основание чл. 24м от Закона за чужденците в Република България, както и на членове на семейството на граждани на Европейския съюз, които са упражнявали или упражняват правото си на свободно движение на територията на Европейския съюз и са получили право на пребиваване по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства. Допълнителна информация за процедурата може да се намери в сайта на Агенцията по заетостта:

<https://www.az.government.bg/pages/visokokvalificiranazaetost-sinia-karta/>

Гражданите на Украйна могат да получат достъп до българския пазар на труда с цел работа по следните облекчени процедури: Заетостта на хора, които притежават необходимите документи, удостоверяващи български произход, се регламентира с регистрация в Агенцията по заетостта. Те трябва да имат и трудов договор с местен работодател за период от минимум 6 месеца. Допълнителна информация за процедурата може да се намери в сайта на АЗ:

<https://www.az.government.bg/pages/zaetost-na-lica-ot-bulgarski-proizhod>

Украинските граждани имат право на сезонна работа до 90 дни в селското, горското и рибното стопанство, хотелиерството и ресторантьорството в България без прекъсване в рамките на 12 месеца. За целта е необходима регистрация в Агенция по заетостта въз основа на подадена от работодателя декларация. Допълнителна информация за процедурата може да се намери в сайта на АЗ:

<https://www.az.government.bg/pages/sezonna-zaetost-do-90-dni>
Украинските граждани, които са подали молба за международна закрила и производството не е приключило до три месеца от подаването на молбата поради независещи от тях причини, имат право да работят в България без разрешение за работа до приключването на процедурата. Декларирането на заетостта на украинци, ползващи се с права по Закона за убежището и бежанците се извършва от местния работодател, който ги е наел с трудов договор. Допълнителна информация може да се намери в сайта на Агенцията по заетостта:

<https://www.az.government.bg/pages/4uidenci-po-chl29-bejanci/>
Украинци и членове на техните семейства с предоставено право на убежище или с предоставена международна закрила в България имат право да работят у нас без разрешение за достъп до пазара на труда. Лицата, които имат статут на бежанец или хуманитарен статут, могат да се регистрират като търсещи работа лица в дирекция „Бюро по труда“ по постоянен или настоящ адрес на пребиваване. Информация за възможностите за работа на украински граждани в Р България е публикувана на сайта на Агенцията по заетостта

<https://www.az.government.bg/pages/vazmozhnosti-za-rabota-na-ukrainski-grazhdani/>